

POPOLNOMA NASKRIVAŃ

Vanja Lebar

domišljija humor igrivost-verspieltheit Ekologija-écologie
domoljubje-patriotism narava Lepota-bellezza vtis-impression
izvirnost-originalität moda novosti Izraznost gibčnost-
gelenkigkeit mirnost duhovnost modrost Popolnost moč
discipliniranost Čas delo denar-money poštenost
Dobrodelnost poučevanje dosežek Pravica odgovornost
odličnost hiša morje metulj Položaj rast red skromnost
Ustvarjalnost radodarnost neodvisnost Iznajdljivost ljubezen-
amour družina tradicija Varnost zavedanje resnica vrtnica
Svoboda spoznanje vera Spontanost odkritost prijateljstvo
Različnost razumevanje prijaznost Pripadnost pristnost
občutljivost-sensibilität družba-society spoštovanje sočutje-
compasión Učenje zabava vodenje Znanje-kenntnis
vznemirjenost tekmovalnost Zmaga užitek strast trdnost
Inovativnost sodobnost prepletenost Dogodivščina-avventura

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1

LEBAR, Vanja, 1974-
Popolnoma naskrivaj [Elektronski vir] / avtorica, fotografija Vanja Lebar ; spremni tekst
Lučka Zorko Titan. - El. knjiga. - Murska Sobota : samozal., 2012

Način dostopa (URL): <http://www.lebarorama.si/pesnikovanja/>

ISBN 978-961-93344-0-9

262533376

SPREMNI TEKST: Literatura v Sloveniji ni akademska umetnost. Ravno zaradi tega je skorajda nemogoče razlikovati ljubiteljske izdelke od profesionalnih; vsi, ki se na tej majhni sceni ukvarjamo z besedo, imamo na izbiro samo eno: učiti se drug od drugega in učiti drug drugega, presegati meje in postajati vse bolj dovršeni v lastnem izrazu. Pa vendarle, ustvarjalec razen nabritega peresa potrebuje še nekaj lastnosti, ki predstavljajo neke vrste moralno-estetsko-spoznavni instrument, s katerim lahko preceja dražljaje sveta in jih tke v novo realnost. Vanja Lebar na začetku svojega pesniškega prvenca nakopiči vse te karakteristike, ki mestoma prestopajo v metaforo, in s tem izpostavi, da je poezija več od zgolj leporečenja. Kadar imamo pred seboj pesniški prvenec, smo zmerom v zagati, saj ne vemo natančno, v katere širjave bo zaneslo avtorja; nič še ni določeno. In vendar je ravno v tem poseben čar: namreč, neizbrušena peresa imajo neko svojstveno lastnost, da so mnogokrat svobodnejša od tistih, ki so že ujeta v lastne poetike. Tako je v poeziji Vanje Lebar mnogo svežega vetra; poleg klasične metafore in refleksije jo prevevajo tudi nekateri zanimivi novi pristopi, ki v sodobnem pesništvu morda niso še čisto utečeni in šele iščejo svoj prostor, da učinkujejo in presenetijo, tako, na skrivaj se uležejo v nas, bralce, in se nas polastijo. Verzi Vanje Lebar pogosto utirajo smer, za katero se zdi, da bo predvidljiva, potem pa kar naenkrat presenetijo z enigmatičnim, ostrim zasukom. Tudi jezik ne ostaja v varnih okvirih znanega: dopušča si sleng, sodobne izraze in tuji jezik, vase spusti celo gesla nekaterih družbenih skupin. Teme, s katerimi se pesnica ukvarja, so raznorodne, poleg intime posameznika in odnosa subjekta do samega sebe jo zanima tudi družbena kritika in mesto posameznika v družbi, pa tudi neizčrpen odnos med ljubimcema, ki nikoli ne more postati banalen. Poleg grenkih in vedrih se pojavijo tudi ironični toni (*'več so pobodili, bolj so skrivnostni'* – skrivnost torej, porojena iz destrukcije). Seveda pa želi zbirka ujeti tudi samorefleksijo, opajanje z lepoto, zaradi katere sploh poezija je, ki jo oriše s preprostim in močnim verzom: *'... in mi pričara fatamorgano mavrice na zidu.'* Torej, vemo, da je lepo lahko le iluzija, a je vendarle nekaj, kar nas izpolni do skrajnosti. Zaradi vsega tega je skoraj vsaka poezija vredna izida, saj je vsaka seme lepega in smiselnega v nas. (Lučka Zorko Titan)

POPOLNOMA NASKRIVAJ
Pesniko Vanja

Vanja Lebar

To je moja prva pesniška zbirka za mlade in manj mlade.

Ljubim besede, ki mi pomenijo izraz.

V zbirki se dotaknem minljivosti časa. Vežem se na naravo, družbo na osebe in na telo. Bijem boj popolnosti in umetnosti življenja. Prikazujem vlogo zmagovalke in vlogo žrtve, razumevanje in nerazumevanje. Zbirka je čisto zapeljevanje bralca. Brez strahu, saj je popolnoma naskrivaj.

Posebna zahvala dragi mami Suzani in dragi sestri Metki z družino.

Iskrena hvala.

KAZALO

1. URA
2. TEDEN
3. 4 LETNI ČASI
4. TELO
5. TELO IN VESOLJE
6. KLIČEM
7. MISLI
8. Jin Shin Jitsu
9. JASNOVIDKA
10. LASJE
11. POMEŽIKNEM
12. PLEMKINJA
13. UMETNIK
14. SMEH
15. VŽIGALICE
16. PREBUJENJE
17. PODOBA
18. BITJE Z VEČ GLAVAMI
19. IŠČEM
20. ŽIVLJENJE
21. PREKORAČITVE
22. ŽELJA
23. OHM
24. DRUŽBA
25. PRIREDITEV
26. BESEDIČENJE
27. NEZADOVOLJSTVO
28. XY
29. VLAK
30. SOS V STEKLENICI
31. PLAN O
32. ZNANJE
33. RAZUMEVANJA
34. LA VIRGO
35. MAMI

Rojevanje pesnikovanja

URA

Ura kaže čas.
Čas se izteka.
Ne najdem te.

Jaz sem tu.
Pogledam na uro.
Obrnem se in odidem.

TEDEN

Ponedeljek pridem.
Torek odidem.
Sreda pričnem pogrešati svojo barvo oči.
Četrtek moj um je utrujen.
Petek izginjam.
Sobota sem.
Nedelja se sestavljam.

4 LETNI ČASI

JESEN

Čakamo na zrele sadeže. Sadežev je pri nas polno.
Bogastvo in darovi narave. Šelestenje in barve.
Postaja sluzasto in zdrizasto. Zmečkano in izžeto.
V želodcu me je stisnilo. Grem.

ZIMA

Ledene rože na oknu, znotraj pa toplota.
Kapljice, ki polzijo, me prisilijo, da pobrišem polico.
Ostajam budna v vsej svoji jasnosti, vso zimo.
Ker so medvedje šape zame prenevarne.

POMLAD

Vse, kar je bilo skrito, je pokukalo na površino.
Drobne rožice in nastlane smeti?
Prepih odnese zimski prah s polic, ko zapiha veter.
Odprem zdaj vrata. Stečem.

POLETJE

Postavila sem kristalno vazo na okensko polico,
da posije sonce na njo, skozi njo.
In mi pričara fatamorgano mavrice na zidu.

TELO

GLAVA

Dobrotna moč. Moč možganov, ki so v glavi.
Pogledam te v oči. A boš pomežiknil.
Ostajaš resen, v vsej svoji norosti.
Prepirava se zaradi vojne in miru.

TRUP

Če bi se dotaknila tvojega trupa, bi izpuhtel.
Če bi se te dotaknila, bi iztrepetal vso svojo milino,
ki jo čuvaš v sebi le zame.
Če bi se te dotaknila bi si me želel.

ROKA

Zazrem se v tvojo roko, ki me prime.
Držiš me in me ne stiskaš.
Tvoja roka ni roka pianista,
pa vseeno dovolim, da me drži pri sebi.

NOGA

Skriti podplati. Skrivajo tvojo zgodbo.
Skriti podplati, ki hodijo po zemlji.
Več so pohodili, bolj so skrivnostni.

TELO IN VESOLJE

GLAVA

Si vedel, da je okrogla glava pravzaprav nebo.

In tvoje telo zemlja.

TRUP

Tvoja pljuča so veter.

Prezrači jih.

ROKE

Umij si jih v dežju kapljic krvi.

Prisluhni zvoku pretakanja telesnih sokov.

NOGA

Potuj v sebi, kakor po rekah in vodi.

Skozi dolino okostij majhnih sklepov.

KLIČEM

In če tebe po dobrem načrtu, v akciji jaz spominjam na kompjuter,
je bolje, kot da te brez načrta spominjam na žival,
ki je med ugodjem in paniko.

Ker si ti kriv, če te živcira moja človeška eleganca.
Če nočeš priznati - mojega magičnega telesa.
Mojih potez, ki sikajo: I'm calling my body!

MISLI

Ujemi zdaj te moje hiteče misli.
Ustavi se za hip in jih vdihni v sebe.
Naj te navdihnejo.

Poglej me zdaj v moje begajoče se oči,
ta skrivnostni pogled, brez strahu.
Moje misli so zdaj v tvoji glavi.

Jin Shin Jitsu

Za svoj šop las se vlečem Iz živega peska.
Palčki me z nedolžnim pogledom gledajo.
In porečejo,
potapljate se.

Jaz sem mati in otrok!
Jaz sem snov.
Pridi moj Abel, odšel je zdaj on.
Morda ne veš še, da hud bil je boj.

JASNOVIDKA

Mi je rekla da bo kodravih las,
da bo lep in visok,
suh in premožen.

Obrnila je skodelico
in me pogledala tako,
da sem zavila z očmi.

Kje so tvoje oči?
Poglej me v oči.
Pristrigili so mu kodre.

LASJE

Držim tvoj dolgi šop las.
Tvojo vesoljno moč imam v rokah.

Sedaj si gol.
Nič vesoljnega te ne drži pri meni.

Vstopi skozi nebeška vrata,
mojih telesnih odprtín.

Najina zvezda in ozvezdja so izginila.
Kot se dvigne sonce po temni noči.

Srce je sedaj najin Velik voz.
Okostje najina gora po kateri se premikava.

POMEŽIKNEM

Pomežiknem, kakor da bi pomežiknila k soncu.
Pristopiš in čakam.
Skloniš se nad mojo glavo.

Šepetanje in drobni mravljinici.
Cela garda jih je.
Kakor mravlje tekajo po mojih gorah.

Utoplajo se v mojih rekah in dolinah.
Vstopi zdaj skozi vse odprtine
in polovi gardo teh mravelj.

PLEMKINJA

Borila sem se, da bom dostojna.
Plemkinja s ponosom in ugledom.
Borila s sabo in z drugimi.

Hudi so bili boji in
zabili so mi nož v srce, ker so mislili,
da sem vampirka.

Umrta sem kot plemkinja.
Obdukcija je pokazala,
da sem bila vampirka.

SMEH JE LEP

Zapisala sem 100 besed na temo lepota,
in si dejala:

Hm, to je zdaj res lep plakat – poglej!

Komentar: Very funny.

VŽIGALICE

Lepota, da,
reci da.
Vzemi kovček in pojdi.

Navidezno življenje ne,
reci ne.
Ugasni film in potegni šibico.

Menda ja nisi potegnil ta kratke?
Odidi in pusti.
Odidi in pozabi.

Saj nikoli niti tu nisi bil.
Ker sem jaz iskala nekaj posebnega.
Deklica z vžigalicami.

PREBUJENJE

Moje prebujanje je mižanje najprej z obema očesoma.

Moje prebujanje je potem žmiganje.

WAKE UP and FIGHT FOR YOUR RIGHTS and SIMPLE WORK

Ko ti vse uspeva, je to fino dejstvo.

Ti pa hrepeniš po finem spancu. In zaspiš.

WAKE UP and FIGHT FOR YOUR RIGHTS and SIMPLE WORK

In kaj potem, ko te spustijo iz zimskega spanca.

Boš pomežiknil k soncu in izginil.

WAKE UP and FIGHT FOR YOUR RIGHTS and SIMPLE WORK

PODOBA

Podoba, v črni halji s koso v roki, zunaj.

Pokazala je s prsti, naj ji sledim.

S svojim dolgim prstom - me je dregnila po lopatici.

Skozi tunel sem poletela na Venero.

Tako sem postala ženska.

In lebdim, sanjam in hrepenim po življenju na Zemlji,
ki ga opazujem z Venere.

BITJE Z VEČ GLAVAMI

Presekala sem se na polovico,
z veliko sekiro Martina Krpana.
Ena polovica hodi zdaj v desno,
druga polovica pa v levo.
Kje so moje polovice?
Nekdo me je sestavil.
Dnevno me sestavlja.
Glej zdaj novo jutro.
Pogledam na življenje,
s tisočerimi očmi.
Pokveka, bitje z več glavami.
Moje glave, moje roke, moje noge.
Manjkata mi še kači, da se prepleteta skozi telo.
In manjkajo še vrane, da radovednežem izključajo oči,
da ne bodo mogli gledati zraven.
Zlepljenih polovic,
sestavljenih iz dvojnic.

VZGOJA

V srce so ji zabodli sulico.

Popolnoma normalno.

Iz telesa je pritekla kapljica krvi.

Boleče, a skrito dejanje.

Popolnoma normalno.

Rasla je in sulica se je "manjšala",
postala je iglica v podobi pred mano.

Rekla je, objemi me.

Popolnoma normalno.

ŽIVLJENJE

Hrana, smeh, vino in obline.

Človekove vrednote.

Vrednote.

Zmeda-ŽELIMO RED.

Utripa dobro in zlo.

Svetlika se vse. Izbira je naša.

PREKORAČITVE

Odštevamo sekunde.
V skledi vre voda,
iz vrele vode se valijo pene.
Iz kozarca šumno uhajajo vitamini. Čakam.
Kad je polna vode in milnica je že prestopila rob.
Umivalnik je poln vode in odtočna luknja ne more več požirati vode.
Žlobota. V zrak vrže prvi curek presežka!
Lavorček pod umivalnikom je tam pod vodo.
Že davno napolnjen do vrha.
Prekoračitve.

Na disku več ni prostora.
Predal je poln.
Polica se je sesula od teže.
V stojalu za CD-je več ni prostora.
Zazvonila sta dva telefona.
Ravno nekdo stoji pred vrati.
Gremo ven, klopi so polne,
stoli zasedeni.
Stres.
Življenje je lepo.

ŽELJA

Sprehajajoč po parku do vodnjaka.
Spremljali so jo veter v laseh,
ples listja in petje ptic.

V vodnjak je vrgla kovanec.
Čprav je vedela, da na dnu ni školjke z biseri,
je pomislila na biser, ko je gledala drobno kapljico,
ki se je dvignila iz vode.
Iz previdnosti je zaprla oči.
V temi se ji je zabliskalo pred očmi.

Ptica je vzletela. Spremljal jo je njen krik.
Zakričala je: "Moj Melopsittacus Undulatus".
Njena bela ptica je poletela v nebo.
Ostala je sama s svojo bolečino.
Rekla je: "This really is a new beginning."

OHM

Misel privre na površino.
Čutim svoje zmagoslavje in njihov poraz.
Drvim in ne bom se ustavila.

Kako se ugasne ta ogenj?
Gorimo, jaz sem zmagala.
Čutim, da letimo na metli.

Drvimo po toboganu.
Hitrosti so svetlobne.
Otroci se me primejo za roko.

Ustroj disciplinirane ukalupljene anomalije.
Vsi smo na metli.
Letimo proti vesolju.

Občutimo, hočemo in mislimo.
In smo zmagali.
Igramo se space animals.

PRIREDITEV

Misli se zvrtničijo
Lahka krilca se odpro
in se dvignejo iz meglic.
Stečem po stopnišču,
ki nima konca.

Visokoleteča misel in svetel pogled.
Predstava žameta na svojem telesu.
Vdihljaj in slastno odpravljanje.
Predem ob tem mehko vzgibanem občutju.

Dotik tvoje roke in smehljaj.
Zmeraj, kadar je minila prireditev brez mene,
sem s svojo neuresničeno željo in hrepenenjem
izgubila ta delček sebe.

DRUŽBA

Sem. Kar sem.
Vesela sem, da lahko sem.
Jaz sem lahko vse to, kar si želim.

Poglej, to je realnost.
Šolstvo, sociala, kultura, družba,
knjižnice, banke in nakupovalni centri.

Možak iz reklame,
obraz iz tv-ja, vse to je tu.
Čaka, da prideš pogledat.

Nisem jaz, kakor naj bi bila Finka,
se v mislih ubijala,
ker ni vse kot v reklamnem prospektu.

Smej se, nasmehni se.
Ker ni skrite kamere.
Si le ti.

Koliko te je v hlačah?
Ki vidiš, hočeš, iščeš, najdeš.
Družba je tista, ki jo imamo.

Družba je tista, ki ima nas.

BESEDIČENJE

Na mojem dnevnem sporedu
je zaslon prijaznih lažnivih besed.
Govorijo mi o prihodnosti.
Kakor bi mi v Sahari o dobrobitih kopanja v morju.

Popijem vnetljivo jutranjo kavo.
In izginjam z obličja zemlje.
Govorijo mi o prihodnosti,
tako da iščem še eksploziv.

V nosu me ščegeta.
Bij boj in zmagaj.
Neham poslušati.
Grem v borbo in zaživim.

Moja zmaga je nekje popolnoma drugje.
Oni še govorijo.
Nihče več jih ne posluša.
Poslušajo me.

NEZADOVOLJSTVO

Prebila bi led.

Prerezala opno in prilezla iz bobna.

Razrezala oblake.

Želela bi, da gre spet od začetka.

Ja, točno zato, ker bi moralo biti popolno.

Second chance please.

XY

Prelet.

Prelet planjave.

Prelet visoke planjave z avionom.

Spust.

Prelet planjave.

Prelet v višave.

Izgubljene perutnice,
spusta pa ni.

VLAK

Življenje je vožnja.
V redu, ujemi ta vlak.
Stoj na postaji in lovi vlake.

Življenje je tudi ta postaja in speči klošar na klopci.
Express ti odpelje pred nosom?
V mislih lovi naslednji vlak.

Vozi me vlak v daljave, ču ču!
Dragi potniki, prišli smo na našo zadnjo postajo.
JA, enkrat moraš izstopiti in potovanje se je končalo.

Izstopite, prosim.
Upamo, da ste s potovanjem z našim vlakom zadovoljni.
Se priporočamo. Ob naslednjem potovanju imate popust!

SOS V STEKLENICI

So stvari, ki so tu danes, jutri.
Je reka, ki teče.
Vržem dobro zaprto sporočilo v steklenici.

In nismo mi ujeti v bobnu.
Niti sporočilo ni ujeto v steklenici.
Le reka je polna steklenic.

PLAN O

Zgradila sem nov svet!
Ustvarila sem ga, ja prav naredila
Košček po košček!

-

Ruševine starih temeljev veter zdaj ziblje,
preraščene s travo, mahovi.
Metulj je poletel iz bube nastal.

-

ZNANJE

Novo znanje.
Da bo kaj haska.
Da bo ideja, ki bo prinesla NOVO možnost.

Novo znanje, nova možnost.
Da bo zame spet priložnost.
Potem pa priznanje.

In spet novo znanje.
In ta krog se vrti.
Dokler se živi.

RAZUMEVANJA

Razumem več, kot sem razumela kot majhna deklica.

Razumem, da je v naravi naravni cikel.

Razumem, da kroži Zemlja okrog Sonca.

Razumem, da je dan in noč, jesen in zima.

Razumem, da je mir in ponekod vojna.

Razumem, da nekoga preprosto moraš imeti rad.

Ne razumem pa, da je življenje samo eno.

la VIRGO

Kaplja na oknu, me spominja na žalost.
Šum vetra, žgečka me.
Disciplina je pogoj za mojo svobodo.
Popolnost imam v svojem vesoljnem zapisu.
Devica la Virgo.

Družina je moja opora.
Lovim trenutke.
Milina je lepa, vendar kliče po zaščiti.
Sedaj, v tem trenutku, te potrebujem.
Kje pa si?

Nasmeh je na mojem obrazu.
Objem si želim.
Prošnje se niso uresničile,
ker so misli bile narobe prevedene.
Priletela je k zveri in postala zver.

In prenehalo je biti srce ljubljene za njega.
Solz ni ustavila. Naj kapljajo.
Kapljice kapljajo le še s kapnikov in ledenih sveč.
Njegova roka je le še zoglenela kost.
Sveča je dogorela.

Moja solza poskrivoma nekje vmes, lomi kamne.
Dovolj sem samozavestna, da bom uspela.
Primorana sprejeti, da drugi, tuji Animus prodira vame.
In ga kot ženska moram sprejeti, kultivirati.

Absolutna ljubezen Romea in Julije.

MAMI

Zastal mi je dih.
Oči so se zasolzile,
teče mi solza in polzi po mojih licih.
Pričnem poplesavati,
zavrtim se v krogu.

To, to vse si ti pričarala.
Mati narava je dodala
Krasen šepet, listov v vetru.
Ta vonj teh rož in te prelivajoče se barve.
Vrtim se in mežikam soncu.

Objela sem jo.
Mojo mamo,
ki je v ta vrtiček vložila vse svoje proste urice.
Tako rada te imam.
Ker vse to si ti in v vsem si ti.

VANJI - mama

ROJE *VANJE* PESNIKO *VANJA*

Biserno školjko,
dolgo zaprto,
pred seboj sem odprla.
Prebiram besede
zložene v stihe.

V grlu zastala je beseda,
vztrepetalo srce,
v duši se izliva dež sreče.

Draga hčerka -
si čudovito bitje.
Razkošna, velika je svetloba sonca
ne dovoli da zaide.
Bodi sonce.

Izlivaj bogastvo srca,
da to še drugi to zazna.
Življenje daje smisel,
vrednost bivanja
do konca dni.

Kjer je volja,
je tudi pot do cilja!
Vedno glej naprej.

Suzana Žuža Lebar

POPOLNOMA NASKRIVAJ

pesnik **Vanja**

Avtorica: Vanja Lebar

Lektorirala: Nataša Kuhar Čerpnjak

Spremni tekst in urejanje: Lučka Zorko Titan

Fotografija in izdelava kolaža: Vanja Lebar

Izdaja: samozaložba

Leto izida: avgust 2012
ISBN 978-961-93344-0-9

Vse avtorske pravice pripadajo avtorici.

domišljija humor igrivost-verspieltheit Ekologija-écologie
domoljubje-patriotism narava Lepota-bellezza vtis-impression
izvirnost-originalität moda novosti Izraznost gibčnost-
gelenkigkeit mirnost duhovnost modrost Popolnost moč
discipliniranost Čas delo denar-money poštenost
Dobrodelnost poučevanje dosežek Pravica odgovornost
odličnost hiša morje metulj Položaj rast red skromnost
Ustvarjalnost radodarnost neodvisnost Iznajdljivost ljubezen-
amour družina tradicija Varnost zavedanje resnica vrtnica
Svoboda spoznanje vera Spontanost odkritost prijateljstvo
Različnost razumevanje prijaznost Pripadnost pristnost
občutljivost-sensibilität družba-society spoštovanje sočutje-
compasión Učenje zabava vodenje Znanje-kenntnis
vznemirjenost tekmovalnost Zmaga užitek strast trdnost
Inovativnost sodobnost prepletenost Dogodivščina-avventura